

Normalitet og avvik

Avhandlingen er en metavitenskapelig begrepsanalyse av forutsetningene for et objektivt perspektiv på avviksfenomener hos mennesker, fortrinnsvis såkalte psykopatologiske tilstander, i en individsosial-og historierelatert sammenheng.

PUBLISERT 1. desember 2006

TORGEIR MARTIN HILLESTAD

forsvarte 10. januar 2006 sin avhandling *Normalitet og avvik. Forutsetninger for et objektivt psykopatologisk avviksbegrep. En psykologisk, sosial, erkjennelsesteoretisk og teorihistorisk framstilling* for dr.philos.-graden ved Universitetet i Bergen.

Et bredt spekter av biologiske, psykologiske, sosiale og historiske teorikonstruksjoner og forutsetninger undersøkes. Avhandlingen undersøker betingelsene for i hvilken grad forskjellige kategorier av såkalte menneskelige avvik – særlig mentale lidelser – kan sies å inneha en objektiv og mer universell status, på tvers av ulike endringer hva angår så vel symptomatologi som individuelle, sosiale, kulturelle og historiske årsaksbetingelser, eller om det vi til enhver tid opplever og karakteriserer som avvik, i realiteten snarere må sies å være resultat av framfor alt ulike ideologiske og idemessige tankekonstruksjoner og diskurser under bestemte sosiale og kulturelle betingelser.

Ved en henvisning til generelle og basale forutsetninger utgått fra etablert psykologi og en parallell vitenskapsteoretisk begrepsanalyse som søker å avklare selve den objektive statusen til de begreper og det formular som nødvendigvis må inngå i beskrivelsen, definisjonen og selve den teoretiske avklaringen av problemfeltet, formuleres en grunnforutsetning og et grunnbegrep for menneskelige avvik som objektivt fenomen.

Avhandlingen forsøker gjennom en historisk, erkjennelsesteoretisk og begrepslogisk kritikk og analyse av så vel tradisjonelle og medisinsk-inspirerte objektivitetsperspektiver på avvik som av nyere sosialkritisk, relativistisk og såkalte diskursiv kritikk av nettopp objektive avviksbegrep å formulere et mer allment og såkalt universelt avviksbegrep.

Kontakt torgeir.hillestad@uis.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 43, nummer 12, 2006, side